

José Manuel Durão Barroso

Europeiska kommissionens ordförande

Europeisk förnyelse – Ordförandens tal om tillståndet i unionen 2011

Check Against Delivery
Seul le texte prononcé fait foi
Es gilt das gesprochene Wort

Europaparlamentet

Strasbourg den 28 september 2011

Herr talman,
Ärade ledamöter,
Herr minister

Vi måste vara ärliga och mycket tydliga i analysen av tillståndet i unionen.

I dag står vi inför en utmaning som jag tror är den största i vår unions historia.

Det rör sig om en finansiell, ekonomisk och social kris. Men det är också en förtroendekris. Förtroendet brister för våra ledare i allmänhet, för Europa och för vår förmåga att finna lösningar.

Orsakerna till krisen är väl kända: Europa har inte svarat på utmaningarna i en värld av konkurrens. Flera medlemsstater har givit efter för frestelsen att leva över sina tillgångar. På finansmarknaderna har oansvariga och otillåtna beteenden kunnat breda ut sig. Vi har inte ingripit mot obalanser mellan våra medlemsstater, särskilt inom euroområdet.

Och de skalv som drabbat världsordningen och det tryck som förorsakats av globaliseringen har förvärrat situationen ytterligare.

Och resultatet är en djup oro i våra samhällen. Många av våra medborgare är rädda för framtiden. Mer än någonsin finns det en fara för nationell, eller rentav nationalistisk, inåtvändhet.

Populistiska reaktioner ifrågasätter unionens stora landvinningar – euron, den inre marknaden och till och med människors frihet att resa som de vill.

Jag tror att man kan hävda att statsskuldskrisen i dag främst är en kris för det politiska förtroendet.

Och våra medborgare, men också världen runtomkring oss följer utvecklingen här och frågar sig om vi verkligen är en union. Är vi verkligen villiga att stötta den gemensamma valutan?

Är de mest sårbara medlemsstaterna fast beslutna att genomföra de absolut nödvändiga reformerna?

Är de mest välmående medlemsstaterna verkligen beredda att visa solidaritet?

Är Europa verkligen kapabelt att nå tillväxt och skapa sysselsättning?

I dag kan jag försäkra er att även om läget är mycket allvarligt, finns det lösningar på krisen.

Europa har en framtid.

Om vi återupprättar förtroendet, och för att kunna återupprätta förtroendet måste vi ha stabilitet och tillväxt men också den politiska viljan, det politiska ledarskapet.

Tillsammans måste vi vända oss till våra medborgare med ett budskap om europeisk förnyelse.

Vi måste förverkliga vad man konstaterade i Berlindeklarationen, som undertecknades av kommissionen, parlamentet och Europeiska rådet i samband med femtioårsfirandet av undertecknandet av Romfördragen – Då sade vi: "Wir leben heute miteinander, wie es nie zuvor möglich war. Wir Bürgerinnen und Bürger der Europäischen Union sind zu unserem Glück vereint." Eller: "I dag lever vi tillsammans så som vi aldrig tidigare har kunnat göra. Vi medborgare i Europeiska unionen är nu lyckligtvis förenade." Det är en tillkännagivande och dessa ord räknas. Det gäller att dagligen omsätta dessa ord i mod.

Det är bara tillsammans med våra institutioner som vi kan lyckas, inte emot dem.

Vi vet att somliga i dag betonar behovet av stabilitet. Andra betonar behovet av tillväxt.

Jag menar att vi behöver bådadera.

Somliga understryker budgetdisciplin. Andra solidaritet.

Och i själva verket behöver vi bådadera.

Dellösningarnas tid är förbi. Vi måste beslutsamt inrikta oss på globala lösningar. Med en högre ambitionsnivå för Europa.

Jag anser verkligen att vi idag står inför ett avgörande val. Det är ett av dessa tillfällen då vi riskerar splittring om vi inte går framåt med integrationsarbetet.

Det är alltså en fråga om politisk vilja, ett elddop för hela vår generation.

Och jag vill upprepa för er vad jag redan har sagt. Ja, det är möjligt att ta sig ur denna kris. Och det är inte bara möjligt, det är nödvändigt. Och det är detta som är politiskt ledarskap, att möjliggöra det som är nödvändigt.

Ärade ledamöter,

Låt mig inleda med Grekland. Grekland är och kommer att förbli en del av euroområdet. Därför måste Grekland fullt ut och inom utsatt tid fullgöra sina åtaganden. I gengäld har övriga länder inom euroområdet förbundit sig att stötta Grekland och varandra. Det vi fastslog vid toppmötet för euroområdet den 21 juli gäller också i dag: "Vi är fast beslutna att även fortsättningsvis stödja de länder som omfattas av program till dess att de har återvunnit marknadstillträde, förutsatt att de framgångsrikt genomför programmen."

Därför har jag inrättat Arbetsgruppen för Grekland. Vi har just lanserat en åtgärdsplan som vilar på två centrala pelare:

- Omkring hundra livskraftiga och högkvalitativa projekt, som ger investeringar i samtliga regioner i Grekland, för att på bästa sätt använda den återstående tilldelningen till Grekland inom ramen för strukturfonderna.
- Och en stor satsning på att minska byråkratin i samband med projekt som finansieras tillsammans med EU.

I strukturfonderna finns fortfarande 15 miljarder euro att satsa i Grekland. Detta kommer att vara till stöd för den grekiska ekonomin genom ett särskilt program för tekniskt stöd till den grekiska regeringen.

Ett program som omfattar 500 miljoner euro för att garantera lån från Europeiska investeringsbanken till grekiska små och medelstora företag är redan på väg.

Kommissionen överväger också att inrätta en bredare garantimekanism för att hjälpa bankerna att åter börja låna ut pengar till den reala ekonomin.

Allt detta visar att det finns ett massivt stöd för Greklands motoffensiv men landet kommer att behöva prestera konkreta resultat. Grekland måste bryta med kontraproduktiv praxis och stå emot särintressen.

Men en sak måste vi vara på det klara med: Detta är inte något sprinterlopp utan ett maraton.

Uppgiften att bygga en union för stabilitet och ansvarstagande handlar inte bara om Grekland.

De ekonomiska utsikterna är mycket besvärliga. Vi står inför de negativa effekterna av ständiga globala riskbedömningar. Därför är det vårt ansvar att på nytt återskapa förtroendet för euron och hela unionen, så att vi på nytt kan känna tillit till dem.

Men detta kan vi klara av om vi bara visar att vi har förmågan att fatta alla de beslut som krävs för att upprätthålla en gemensam valuta och en integrerad ekonomi på ett konkurrenskraftigt, inkluderande och resurseffektivt sätt. Men för att göra detta måste vi agera på kort, medellång och lång sikt.

Det första steget är att snabbt bestämma sig för hur vi ska hantera statsskuldskrisen.

Detta kommer att kräva starkare krishanteringsmekanismer. Vi behöver övertygande eldkraft och effektiva brandväggar för euron.

Vi måste bygga på den europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten och den kommande europeiska stabilitetsmekanismen.

Den europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten måste genast göras både starkare och mer flexibel. Detta är vad kommissionen förslög redan i januari. Detta är vad stats- och regeringscheferna inom euroområdet kom överens om den 21 juli. Först när ni ratificerat detta kommer faciliteten att kunna

- använda sig av interventioner,
- intervensera för att tillföra banker nytt kapital, och
- intervensera på sekundära marknader för att hjälpa till med att undvika spridning.

När faciliteten väl har ratificerats, bör vi göra mesta möjliga av dess finansieringsram. Kommissionen arbetar med möjliga lösningar i detta syfte.

Dessutom bör vi göra allt vad vi kan för att påskynda införandet av europeiska stabiliseringsmekanismer.

Och naturligtvis är vi förvissade om att Europeiska centralbanken – med fullt beaktande av fördraget – kommer att göra allt som krävs för att garantera euroområdets integritet och garantera dess finansiella stabilitet.

Men vi kan inte slå oss till ro med detta. Vi måste fördjupa den ekonomiska samordningen och integrationen, särskilt inom euroområdet.

Detta är en uppgift som är minst lika politisk som ekonomisk.

I dag kommer ni att rösta om vårt så kallade "six-pack"-förslag som vi lade fram för er och rådet för ett år sedan. Detta förslag omfattar reformer av stabilitets- och tillväxtpakten samt innebär en utökning av övervakningen till den makroekonomiska balansen. Vi är nu tillbaka vid ett förslag som ligger väldigt nära det som kommissionen ursprungligen lade fram. Ni har spelat en avgörande roll för att upprätthålla ambitionsnivån i dessa förslag, och jag vill verkligen tacka er för och gratulera er till detta.

Detta lagstiftningspaket kommer att ge oss mycket starkare genomförandemekanismer. Vi kan nu diskutera medlemsstaternas budgetplaner innan några nationella beslut fattas. Denna kombination av budgetdisciplin och integrering är nyckeln till framtiden för euroområdet. Endast genom mer integration och budgetdisciplin kan vi få ett euroområde som faktiskt är trovärdigt.

Ärade ledamöter,

Detta är verkligen betydande framsteg, men vi måste gå längre. Vi måste komplettera vår monetära union med en ekonomisk. Vi måste uppnå målen från Maastricht.

Det var en illusion att tro att man kunde ha en gemensam valuta och en inre marknad samtidigt som den ekonomiska och finansiella politiken har en nationell inriktning. Låt oss undvika ännu en illusion, nämligen den att man kan ha en gemensam valuta och en inre marknad samtidigt som man för en mellanstatlig politik.

För att euroområdet ska kunna bli trovärdigt – och detta är inte bara federalisternas budskap, utan också marknadernas – behöver vi en sann gemenskapspolitik. Vi måste se till att euroområdet integreras på allvar, vi måste komplettera den monetära unionen med en reell ekonomisk region.

Men kan denna gemenskapspolitik utarbetas nu? Under de närmaste veckorna kommer kommissionen att bygga vidare på detta "six-pack" och lägga fram ett förslag till en gemensam, sammanhållen regeluppsättning för att fördjupa den ekonomiska samordningen och integrationen, särskilt inom euroområdet. Detta kommer att ske på ett sätt som garanterar överensstämmelsen mellan euroområdet och unionen som helhet. Vi vill inte att euroområdet ska brytas upp och naturligtvis inte heller regelverket för den inre marknaden och våra fyra friheter.

Samtidigt kan vi fatta gemensamma beslut för att öka vår konkurrenskraft. Detta skulle kunna göras genom att euroluspakten integreras i denna regeluppsättning, samtidigt som den nationella behörigheten att genomföra den bibehålls.

För att allt detta ska fungera, behöver vi mer än någonsin kommissionen som oberoende och ansvarig myndighet och de föreslagna och genomgångna åtgärder som medlemsstaterna bör vidta. Detta kan regeringarna ärligt talat inte göra själva. Inte heller kan detta uppnås genom förhandlingar mellan regeringar.

Enligt gemenskapsbehörigheterna är ju kommissionen unionens ekonomiska regering, och därför behöver vi verkligen inte fler institutioner än den för detta ändamål.

Det finns ett skäl till att fördragen har skapat övernationella institutioner. Det finns ett skäl till att Europeiska kommissionen, Europeiska centralbanken och EG-domstolen har inrättats. Kommissionen är garanten för oberoende. Dessutom är kommissionen, som naturligtvis samarbetar med medlemsstaterna, framröstad av och ansvarig inför denna församling. Det direktvalda parlamentet både för euroområdet och Europeiska unionen som helhet.

Ärade ledamöter,

Det är också dags att ge euroområdet ett enhetligt yttre. Med utgångspunkt i fördraget kommer kommissionen lägga fram förslag om detta.

Genom en union för stabilitet och ansvarstagande som vilar på denna grund och med en gemensam politik kommer medlemsstaterna också att kunna dra maximal nytta av de möjligheter som följer av en större marknad för emittering av statsskuldsväxlar.

När väl euroområdet är helt och hållet utrustat med de instrument som är nödvändiga för att säkerställa såväl integrering som budgetdisciplin, kommer emitteringen av gemensamma skuldsväxlar att framstå som ett naturligt och fördelaktigt steg för alla. Förutsatt att sådana euroobligationer blir "stabilitetsobligationer", eller med andra ord obligationer som är utformade på ett sätt som både belönar dem som följer reglerna och avskräcker dem som inte gör det. Som jag redan har tillkännagivit inför denna församling, kommer kommissionen att lägga fram tänkbara former för sådana "stabilitetsobligationer" under de kommande veckorna.

Vissa av dessa alternativ kan genomföras inom ramen för nuvarande fördrag, medan fullt utvecklade euroobligationer kräver fördragsändringar. Och detta är viktigt därför att, ärade ledamöter, vi kan åstadkomma mycket med stöd i det nuvarande Lissabonfördraget. Och det finns ingen ursäkt för att inte göra det, eller att inte göra det nu.

Men det kan bli nödvändigt att överväga ytterligare fördragsändringar.

Jag tänker särskilt också på hur vårt arbete hämmas av oenighet. Takten i vår gemensamma strävan kan inte få anges av de långsammaste. Men i dag har vi en union där det är den långsammaste medlemmen som anger hastigheten för övriga medlemsstater. Inte heller ur marknadens synvinkel är detta trovärdigt och därför behöver vi rätta till denna svaghet i beslutsfattandet. En medlemsstat har naturligtvis rätt att inte godta beslut. Detta är, som man säger, en fråga om nationell överhöghet. Men en medlemsstat har inte rätt att förhindra andra från att röra sig framåt, andra stater har också sin nationella överhöghet och om de vill gå vidare, bör de också gå vidare.

Att vi är beredda på fördragsändringar får inte bli ett sätt att försena reformer som är nödvändiga i dag, eller en ursäkt för att genomföra dem nu, men jag anser att ett sådant långsiktigt perspektiv kommer att stärka trovärdigheten i de beslut som vi fattar nu.

En union för stabilitet och ansvarstagande innebär att arbetet med ett nytt system för reglering av den finansiella sektorn snabbt måste slutföras. Vi behöver banker med god kapitaltäckning som tar sitt ansvar och lånar ut pengar till den reala ekonomin.

Det har talats mycket om vissa av våra bankers påstådda sårbarhet. På senare år har europeiska banker avsevärt stärkt sin kapitalposition. För närvarande anskaffar de kapital för att fylla igen de luckor som konstaterades i samband med stresstestet i somras. Detta är nödvändigt för att begränsa skadeverkningarna på den reala ekonomin och sysselsättningen till följd av oron på finansmarknaderna.

Under de gångna tre åren har vi utarbetat ett nytt system för finansiell reglering.

Låt oss inte glömma att vi redan har lagt fram 29 nya lagar. Ni har redan antagit flera av dessa, bland annat en lag om att inrätta oberoende övervakningsmyndigheter, vilka redan har inlett sitt arbete. Nu är det viktigt att godkänna våra förslag till nya regler om

- derivat,
- naken blankning och creditswappar, samt
- skälig ersättning till bankdirektörer.

Dessa förslag är redan utarbetade och bör antas av rådet och parlamentet. Mot slutet av året kommer kommissionen att lägga fram återstående förslag, nämligen regler om

- kreditvärderingsinstitut
- rekonstruktion och avveckling av banker, samt
- personligt ansvar för mäklare på finansmarknaden.

Därmed kommer vi att bli den första kretsen av länder inom G20 att ha levererat resultat när det gäller våra utfästelser om globala ansträngningar för finansiell reglering.

Ärade ledamöter,

Under de gångna tre åren har medlemsstaterna – eller snarare skattebetalarna – beviljat finanssektorn stöd och garantier i storleksordningen 4,6 biljoner euro. Nu är det finanssektorns tur att lämna sitt bidrag till samhället. Därför är jag väldigt stolt över att kunna säga att kommissionen i dag har antagit ett förslag om beskattning av finansiella transaktioner. I dag lägger jag fram en mycket viktig lagtext för er, som kommer att kunna ge intäkter som uppgår till omkring 55 miljarder euro årligen om den antas. Somliga frågar "Varför?". Varför? Det handlar om rättvisa. Om våra jordbrukare och arbetare, om samtliga sektorer på det ekonomiska fältet, från industrin till jordbruket till tjänstesektorn alla lämnar ett bidrag till samhället, bör banksektorn också göra det.

Och om våra budgetar behöver konsolideras – vilket behövs – och om vi behöver ökade intäkter är frågan var dessa intäkter ska komma ifrån? Ska vi höja skatten på arbete? Ska vi höja skatten på konsumtion? Jag tycker inte att det är mer än rätt att beskatta finansiell verksamhet som i vissa medlemsstater inte lämnar sin beskärda del till samhället.

Det är inte enbart finansinstitut som måste betala sin beskärda del. Vi kan heller inte kosta på oss att blunda för skatteflykt. Därför är det dags att anta vårt förslag om skatt på besparingar inom Europeiska unionen. Och jag uppmanar medlemsstaterna att slutligen ge kommissionen det begärda mandatet att för hela Europeiska unionens räkning förhandla om skatteavtal med tredjeländer.

Ärade ledamöter,

Det räcker inte med bara stabilitet och ansvarstagande. Vi behöver visserligen stabilitet, men vi behöver också tillväxt. Vi behöver visserligen ansvarstagande, men vi behöver också solidaritet.

Om ekonomin inte ger tillväxt och sysselsättning, kan den inte förbli stark. Det är därför som vi måste frigöra energin i vår ekonomi, särskilt i den reala ekonomin.

De aktuella prognoserna tyder på en stark avmattning i ekonomin.

Men stark tillväxt i Europa är inte någon ouppnåelig dröm. Tillväxten kommer inte att som genom ett trollslag infinna sig i morgon. Men vi kan skapa villkor som gör att tillväxten tar fart igen. Vi har klarat av det tidigare. Och vi måste och kan göra det igen.

Det stämmer att vi inte har mycket utrymme för nya skattestimulanser.

Men det innebär inte att vi inte kan göra mer för att främja tillväxten.

För det första måste de som har budgetutrymme utnyttja det – men på ett hållbart sätt.

För det andra behöver samtliga medlemsstater främja strukturreformer, så att vi kan öka vår konkurrenskraft i världen och främja tillväxt.

Tillsammans kan och måste vi utvinna den inre marknadens hela potential, utnyttja alla de fördelar som handeln ger och locka till oss investeringar inom unionen.

Låt mig börja med den inre marknaden.

Bara ett fullt ut genomfört tjänstedirektiv skulle enligt våra beräkningar kunna ge ekonomiska vinster på upp till 140 miljarder euro.

Men när två år nu har gått sedan tidsfristen för att genomföra direktivet löpte ut finns det fortfarande flera medlemsstater som inte har antagit de lagar som är nödvändiga.

Vi drar alltså inte nytta av alla de möjliga fördelarna med en verklig liberalisering av tjänstesektorn i Europa.

Men vi kan också göra mer.

Vi måste nå överenskommelser om de lagförslag som nu ligger på bordet. Europeiska kommissionen har antagit inre marknadsakten. Ett antal nyckelinitiativ är färdiga att antas.

Bland annat är vi nu nära att få igenom förslaget till ett EU-patent, som skulle minska kostnaderna för patentskydd ner till ca 20 % av den nuvarande nivån. Jag förväntar mig att det går att nå en överenskommelse om patentet före årets slut.

När det gäller inre marknadsakten finns det skäl att överväga ett påskyndat förfarande, och egentligen borde vi använda oss av påskyndade förfaranden på flera områden med tanke på de exceptionella omständigheter som råder. På så sätt kommer vi att kunna bemöta dessa exceptionella omständigheter.

Och för att säkra framtida tillväxt blir det allt viktigare att ta vara på informationsteknikens alla möjligheter. Vi behöver därför en digital inre marknad, som genom att t.ex. öka fördelarna med e-handel för att eliminera problemen med exempelvis höga roamingavgifter på mobiltelefoni beräknas kunna spara omkring 1 500 euro per invånare och år.

En ökad bredbandsspridning med 10 % beräknas vidare öka tillväxten med 1–1,5 procentenhet extra per år.

I en värld med hårdnande konkurrens är det dessutom särskilt viktigt att vi har en välutbildad befolkning med förmåga att anpassa sig till dessa nya utmaningar. Vi måste skapa innovativa lösningar och agera på ett långsiktigt hållbart sätt.

Vi har redan lagt fram detaljerade förslag om innovation, resurseffektivitet och åtgärder för att stärka vår industriella bas.

En modern industripolitik handlar om investeringar i forskning och innovation.

Vi behöver snarast anta de förslag som ska öka nya och innovativa företags tillgång till riskkapital i Europa.

För att skapa varaktig sysselsättning måste vi inrikta oss på innovation och ny teknik, inklusive miljöteknik. Vi måste inse att en miljövänlig utveckling ofta också är tillväxtvänlig.

Sektorn för förnybara energikällor har till exempel skapat 300 000 nya jobb i EU bara under de senaste fem åren. På global nivå förväntas sektorn för miljöteknik trefaldigas under de närmaste tio åren.

Vi bör koncentrera oss på de insatser som har störst verkan. För att säkra tillväxten på lång sikt måste vi också aktivt arbeta vidare med vår agenda för smart lagstiftning, som förväntas ge besparingar på 38 miljarder euro per år för europeiska företag, inte minst för små och medelstora företag. Här måste emellertid även medlemsstaterna bidra genom att minska den administrativa bördan på företagen.

Dessutom behöver vi också investeringar. Reformerna är viktiga, men någon form av investeringar behövs också i EU som helhet.

En union för tillväxt och solidaritet kräver en modern, väl sammanlänkad infrastruktur.

Inför nästa fleråriga budgetram har vi föreslagit åtgärder för att inrätta en mekanism för att bättre knyta samman de europeiska näten, både när det gäller energi, transporter och digital trafik.

Denna innovationskomponent i den nya budgetramen bör också sättas i samband med en annan mycket viktig nyskapande idé, nämligen finansieringen av EU-projekt genom obligationer.

Kommissionen kommer att offentliggöra sina förslag om projektobligationer inom de närmaste veckorna. Vi föreslår också att det inleds pilotprojekt, så att vi kan finansiera sådan tillväxt. Detta kan vi göra redan innan den kommande budgetramen antas, så att det bereds möjlighet att tidigarelägga investeringar i vissa infrastrukturprojekt som är särskilt viktiga för Europa.

EU och dess medlemsstater bör snarast överväga hur vår egen policydrivna bank EIB ska få möjlighet att göra mer än idag – eventuellt betydligt mer – för att finansiera långsiktiga investeringar.

Vi behöver således finna vägar att stärka EIB:s resurser och kapitalbas, så att banken kan låna ut pengar till den reala ekonomin.

År 2000 fanns det 22 miljarder euro i riskkapital i Europa. År 2010 fanns det bara 3 miljarder. Om vi vill främja egenföretagande måste vi vända denna nedgång för det är ett stöd som behövs, i synnerhet för små och medelstora företag.

Det går också att få ut en större ekonomisk tillväxt ur medlen från strukturfonderna, inte minst genom att förbättra kapaciteten att absorbera medel och använda strukturfonderna till att ge makroekonomiska resultat. Dessa fonder är mycket viktiga för innovation, utbildning och sysselsättning samt små och medelstora företag.

Jag skulle också vilja uppmana Europaparlamentet att före årets utgång anta de förslag som vi lade fram i augusti, och som syftar till att öka medfinansieringssatsen i de länder som tar emot medel från stödprogrammen. Detta kommer att ge dessa länder tillgång till värdefulla finansieringstillskott samtidigt som man minskar trycket på deras nationella budgetar.

Ärade ledamöter,

Reformerna av våra arbetsmarknader, offentliga finanser och pensionssystem kommer att kräva ansträngningar i alla delar av samhället.

Vi vet alla att dessa förändringar är nödvändiga, för att vi ska kunna reformera vår sociala marknadsekonomi och bibehålla vår sociala modell. Men det är samtidigt av yttersta vikt att vi håller fast vid våra värderingar i fråga om rättvisa, solidaritet och ett inkluderande samhälle.

I nuvarande skede måste vi ge konkret hopp åt alla de ungdomar som i dag inte kan finna anställning. Det handlar om i genomsnitt en ung människa av fem, och i flera medlemsstater är de ungas situation särskilt kritisk. Jag vill uppmana företagen att göra extra ansträngningar för att erbjuda lärlings- och praktikplatser, och Europeiska socialfonden har resurser som kan ge stöd till sådana initiativ.

Vi menar att vägen mot effektiva resultat är ett samarbete mellan näringsliv, organisationer på arbetsmarknaden och aktörer på EU-nivå, i ett initiativ vi vill kalla Möjligheter för unga. Detta är enligt min mening den allra viktigaste sociala frågan just nu. Vi måste ta hänsyn till den oro som ungdomar med svårighet att finna arbetstillfällen ger uttryck åt. Men det är samtidigt mycket bättre att ha en lärlings- eller praktikplats än att plågas av en oro som till sist kanaliseras i gatudemonstrationer för att uttrycka bristande förtroende för unionen som helhet.

Vi behöver också påskynda arbetet med de mest brådskande delarna av Europa 2020, vår strategi för tillväxt och sysselsättning. I sina länderspecifika rekommendationer för nästa år kommer kommissionen att särskilt uppmärksamma de ungas situation i varje medlemsstat.

Jag anser att vi måste ge vår framtid en ärlig chans.

I dag måste vi också hjälpa de 80 miljoner människor i Europa som riskerar att hamna i fattigdom, och det innebär att rådet slutligen måste godkänna vårt förslag till program för livsmedelsutdelning till de sämst ställda. Jag vill tacka parlamentet för det stöd ni visat vårt förslag.

Ärade ledamöter,

För femtio år sedan gick tolv länder i Europa samman för att underteckna den sociala stadgan. Det var i oktober för femtio år sedan. Idag har hela 47 länder undertecknat den sociala stadgan, bl.a. samtliga våra medlemsstater.

För att fortsätta garantera dessa grundläggande värden i Europa, anser jag att vi måste vidareutveckla och förbättra den sociala dialogen på europeisk nivå. Förnyelse i Europa är bara möjlig om arbetsmarknadens parter, fackföreningar, arbetstagare, företag och det civila samhället i stort är delaktiga i och aktivt bidrar till processen.

Vi får inte glömma att vårt Europa är ett medborgarnas Europa. Som medborgare vinner vi alla på den europeiska integrationen. Vi får ett europeiskt medborgarskap och bygger en europeisk identitet som är fristående från vårt nationella medborgarskap. Samarbetet har skapat rättigheter och möjligheter, t.ex. att röra sig fritt över gränserna och att studera och arbeta i en annan medlemsstat. Det är viktigt att vi nu står upp för att försvara och vidareutveckla dessa framsteg, på samma sätt som kommissionen gör nu med våra förslag om Schengenområdet. Vi tolererar inte någon nedmontering av våra medborgares rättigheter. Vi kommer att försvara den fria rörligheten och alla friheter i vår union.

Ärade ledamöter,

Som ni vet täcker kommissionens verksamhet också många andra områden. Tiden tillåter inte att jag berör dem alla här, men jag har tagit upp många av dessa aspekter i min skrivelse till Er, parlamentets talman Jerzy Buzek.

Låt mig dock ta upp några frågor som gäller de yttre aspekterna på unionens verksamhet, eftersom jag finner det särskilt viktigt att vi har ett öppet Europa och bibehåller vårt engagemang på den internationella arenan.

EU:s agerande internationellt är inte bara den bästa garantin för våra egna medborgare och det bästa sättet att försvara våra intressen och våra värderingar, utan det är också absolut nödvändigt att agera globalt. Idag är det på modet att prata om G2.

Jag tror inte att någon vill ha ett nytt G2. Parterna själva är knappast intresserade av ett G2. Vi känner alla till den spänning som bipolariteten skapade under det kalla krigets dagar. Europa behövs mer än någonsin tidigare om vi vill leva i en värld som är öppen och rättvis.

Vi lever i en värld i snabb förändring. I denna kontext är det särskilt viktigt att Europa tar sitt fulla ansvar, ett Europa som utövar inflytande och som har 27 medlemsstater, snart 28 när Kroatien ansluter sig. Vi behöver ett Europa som fortsätter att visa vägen i frågor som handel och klimatförändringar, och som kan möta de stora utmaningar vi står inför, från Durban till Rio +20. Europa måste fortsätta att spela en ledande roll i detta sammanhang.

Vi har fortsatt stor anledning att också rikta vår uppmärksamhet söderut. Den arabiska våren är en djupgående omvälvning som kommer att ha en mycket stor inverkan, inte bara på befolkningen i regionen utan också på oss här i Europa. Europa kan känna stolthet i detta sammanhang. Det var vi som först stödde tunisierna, egyptierna och libyerna, som ville frihet och demokrati. Därför ger Europa sitt stöd till dessa legitima strävanden, särskilt genom partnerskapet för demokrati och delat välstånd.

Jag hoppas att den arabiska våren också kan förväntas öka utsikterna för fred i regionen som helhet, och, som Europa önskar, även förutsättningarna för en självständig palestinsk stat som lever i fred med Israel.

Samtidigt måste vi emellertid också rikta blicken mot våra östra grannländer. I Warszawa kommer jag på fredag att delta i ett toppmöte inom det östliga partnerskapet, där målet är att stärka de politiska förbindelserna och den ekonomiska integrationen mellan EU och våra partnerländer i regionen. Europeiska unionen har en utomordentlig förmåga till förändring och förnyelse, som är en källa till inspiration för många människor runtom i världen. Om dessa länder genomför djupgående reformer kan vi bistå dem och associera dem närmare politiskt och integrera dem inte bara ekonomiskt utan även i andra avseenden.

Parallellt med dessa samarbeten behöver vi fortsätta arbeta för de allra fattigaste människorna i världen, framför allt genom att stå fast vid våra åtaganden inom ramen för millenniemålen för utveckling.

Samtidigt måste vi också vara realistiska och inse att Europeiska unionen, om den verkligen vill vara en kraft att räkna med, behöver stärka sin gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik för att optimera sitt inflytande. Om EU vill vara en kraft att räkna med globalt måste den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken vara trovärdig, och för att vara det måste den bygga på en gemensam säkerhets- och försvarsdimension.

Mycket har hänt sedan den tid då somliga motsatte sig utvecklingen av ett gemensamt europeiskt försvar, eftersom man ansåg att detta kunde störa Natosamarbetet. Som ni redan har märkt är det i dag amerikanerna själva som uppmanar oss européer att stärka våra insatser. Världen har förändrats, världen är på väg att förändras i grunden. Visst vill vi vara en faktor att räkna med globalt?

Därför är det nu, i ett läge där medlemsstaternas försvarsbudgetar är under starkt tryck, som vi har större skäl än någonsin att sammanföra våra resurser.

Kommissionen bidrar till denna strävan genom att bereda vägen för en inre marknad för försvarsprodukter och genom att utnyttja de befogenheter fördraget ger oss för att förstärka Europas försvarsindustriella bas.

Ärade ledamöter

Vi får inte vara naiva: världen förändras och om Europa vill vara en faktor att räkna med globalt och försvara sina medborgares intressen, behöver vi en politisk dimension och en försvarsdimension om vi vill vara med och påverka världens framtid.

Ärade ledamöter,

Låt mig sammanfatta.

När vårt mandat löper ut 2014 har exakt hundra år gått sedan första världskriget bröt ut i vår världsdal, en mörk period i vår historia som följdes av andra världskriget. Det är fråga om ett av de mest dramatiska kapitlen i Europas historia och i världshistorien. Samtidigt vågar man nog säga att sådana fasor är omöjliga att föreställa sig i dagens Europa. Att det förhåller sig så beror i stor utsträckning på att vi har Europeiska unionen och därför att vi tack vare Europatanken och den ekonomiska och politiska integrationen har skapat en garanti för fred i vår världsdal. Det är därför vi inte får sätta resultatet av vårt arbete på spel. Vi har fått allt detta i arv från tidigare generationer, och vår generation ska inte ifrågasätta våra förfäders arbete. Det är inget att sticka under stol med: om man börjar dela sönder Europa och gå tillbaka till tiden före de stora europeiska landvinningarna riskerar också vårt mål att sönderfalla.

Som jag redan sagt ligger det ett politiskt problem bakom den pågående krisen. Den sätter vår vilja att leva tillsammans på prov. Därför måste vi fördjupa Europeiska unionen. Därför har vi byggt upp gemensamma institutioner. Och därför måste vi slå vakt om det europeiska intresset.

Och sanningen för dagen är den att mellanstatligt samarbete inte räcker till för att lyfta Europa ur krisen, för att ge Europa en framtid. Tvärtom finns det en risk för att en viss typ av mellanstatlighet leder till en ny nationalism och fragmentering. En viss sorts mellanstatlighet skulle kunna innebära dödsstöten för det enade Europa så som vi vill ha det.

Vi får inte glömma att de beslut som vi nu fattar eller inte fattar kommer att forma vårt framtida öde. En sak som jag vill förmedla till er är att jag känner mig sårad när jag ser somliga i andra delar av världen som med viss överlägsenhet talar om för oss européer vad vi ska göra. Jag anser också uppriktigt att vi har problem, mycket allvarliga problem, men jag anser inte att vi behöver be om ursäkt för vår demokrati och vi behöver inte be om ursäkt för vår sociala marknadsekonomi. I stället anser jag det vara ett rättmätigt krav att våra institutioner, medlemsstater och regeringar i Paris, i Berlin, i Aten, i Lissabon och i Dublin uttrycker stolthet över att vara europeiska, en stolthet som förmår dem vända sig till dessa mästrande länder och säga: "Tack för tipset, men vi har förmågan att gemensamt ta oss ur den här krisen på egen hand". En sådan stolthet över att vara europé är vad jag känner.

Och stoltheten över att vara europé grundar sig inte enbart i vår storartade kultur, vår storartade civilisation och allt det som vi har skapat. Det är inte enbart en stolthet över det förgångna, det är också en stolthet över vår framtid. Det är detta självförtroende som vi måste återskapa bland oss själva. Och jag anser att det är möjligt.

Somliga säger att det är för svårt, att det är omöjligt. Då vill jag bara påminna om vad en stor man, den store afrikanen Nelson Mandela, en gång sade: "Det ser alltid omöjligt ut innan det är avklarat. Så låt oss sätta igång!" Vi kan göra det med självförtroende, vi klarar av det – förnyelsen av vårt Europa.

Tack så mycket för uppmärksamheten.